

Imponert og engasjert

Utviklingsfondets ansatte deler inntrykk fra prosjekter og felt

Medaljens bakside

Brasils jordbruksmirakel har en problematisk bakside

Til utviklingsfondets støttespillere

Samtidig med at julehøytiden står for døra registrerer vi at fortsatt nesten en milliard mennesker lever under eller på sultegrensen. Det offisielle tallet har sunket fra 1 milliard til 925 millioner i år, ifølge FAO. I 2050 vil vi være 9 milliarder mennesker på jorda. Prisene på de internasjonale kornmarkedene peker for øyeblikket oppover. Dette lover ikke godt for en av de største utfordringene vi alle har ansvar for å løse: kampen mot sult. Globalt produseres det nok mat til alle. Vi i Norge kaster i snitt 80 kg mat i året. Det er uverdigg og dypt urettferdig at så mange sulter i 2010.

Paradoksalt nok er de fleste av de som sulter, småskalabønder i fattige land. For en måned siden var jeg i Etiopia og fikk førstehånds kjennskap til hvordan lokale krefter har tatt grep for å øke fra en eller maks to avlinger i året til tre gode avlinger. Dette positive resultatet skyldes et styrket irrigasjonssystem. Gjennom å støtte dette tiltaket har vi klart å forbedre matproduksjon med 40-50 prosent i Tigray-provinsen, som er et av de fattigste områdene i Etiopia.

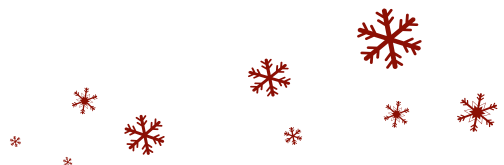
Slike resultater har vi mange eksempler på. Vi i utviklingsfondet har derfor sterk tro på at det nytter å gjøre noe med sultproblemet. Forutsetningen er at tiltakene bygger på og støtter opp under fattige bønders egen kompetanse og erfaring. Vi har etter hvert mer en 30 års erfaring å bygge kampen mot sult på – uten å spille på lag og jobbe gjennom lokale krefter får vi ikke til økt matproduksjon til en økende verdensbefolkning.

Jeg benytter denne anledningen til å rette en hjertelig takk til alle som støttet oss i 2010. Sammen kan vi fortsette å gjøre en stor forskjell for folk som trenger at vi viser solidaritet.

God jul og godt nyttår!

hilsen

Knud Harald Ulland, daglig leder

Forsidebildet:

Firebeint bestevenn: En familie i Tanqua Abergel i Etiopia har fått en melkeku av organisasjonen Rest i Etiopia. Eldstejenta i familien viser stolt fram den nye kalven.

Foto: Sigurd Jorde

Utviklingsfondet er en uavhengig miljø- og utviklingsorganisasjon. Vi er avhengig av bidrag fra enkeltpersoner, organisasjoner og bedrifter for å kunne støtte miljø- og utviklingsprosjekter i Latin-Amerika, Afrika og Asia.

Utviklingsfondet, Grensen 9B, 0159 Oslo. Tlf: 23 10 96 00. Kontonummer: 1254 20 17412

U-Nytt trykkes på Cyclus Print 115g papir, som er 100 prosent resirkulert og ikke klorbleket.

Redaksjonen for dette U-Nytt: Sigurd Jorde og Andrew P. Kroglund.

Utgivelsen støttes av Norad og Utenriksdepartementet.

E-post: post@utviklingsfondet.no, internett: www.utviklingsfondet.no

Fikk du forrige nummer av U-Nytt?

På grunn av problemer med adresselistene fikk vi flere av U-Nytt nummer 3 i retur. Vi har ikke hatt mulighet til å sende dette på nytt, så vi håper de som er interesserte laster den ned fra nettsidene våre. I forrige nummer kan du blant annet lese om sammenhengen mellom biologisk mangfold og matproduksjon, om kooperativmedlemmer i Nicaragua som tar kontroll over flere ledd i næringskjeden og om ungdom i Mellom-Amerika som lager sitt eget Operasjon Dagsverk. Operasjon Dagsverk i Guatemala, Honduras og Nicaragua ble arrangert av ungdomsnettverket fra Operasjon Dagsverk i 2007.

www.utviklingsfondet.no/unytt

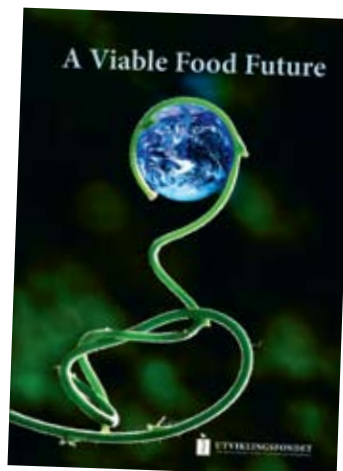
Vår siste rapport: A Viable Food Future

Verdens matproduksjon står ved et veiskille. I 2010 sultet flere mennesker enn noen gang før – samtidig som verden har nok mat. De neste tiårene vil verdens befolkning passere 7 milliarder i 2011 og trolig runde 9 milliarder i 2050. Hvordan skal vi sikre mat til alle? Antallet som sultet har sunket noe fra rekordtallet på 1 milliard i 2010, men det er lite som tyder på at vi når det internasjonale målet om en halvering av verdens sult og fattigdom innen 2015.

Mye av dagens industrielle landbruk skaper problemer som dårlig jordkvalitet, vannmangel og erosjon. Samtidig driver mange av verdens sultende selv med matproduksjon, uten å få avlinger nok til å kunne fø seg selv og familien.

Disse paradoksene er belyst i rapporten «A Viable Food Future», som viser hvordan en satsing på små skala landbruk faktisk kan bidra til å løse utfordringene for framtidige generasjoner. Det er mulig å avskaffe sult, og det er mulig å satse på et landbruk som gir nok mat og samtidig er bærekraftig. Rapporten «A Viable Food Future» ble lansert i september og har siden blitt oversatt til spansk. Nå er også del 2 av rapporten tilgjengelig på internett. Del 2 inneholder mye av bakgrunnsmateriale, samt relevant informasjon det ikke var plass til i første del. Både del 1 og del 2 kan lastes ned fra denne nettadressen:

www.utviklingsfondet.no/viablefoodfuture

Årets meningsfulle julegaver

Vi har fått med oss den kjente norske fotografen, Marcel Lelienhof, som vil illustrere årets symbolske julegave – julegrøten. Et flott fotografi som symboliserer jul, omtanke og tradisjoner er under produksjon. Du kan på en lettvinnt måte sikre deg en hyggelig, meningsfull og flott julegave som kan glede både familie, venner, kollegaer, naboer og alle andre du ønsker å gi en oppmerksomhet til. Julegrøten er mer enn ett symbolsk måltid. Når du kjøper Lelienhofs julebilde, får du både et flott fotografi og gir en fattig familie i et av våre prosjektområder muligheten til å spise seg mette hver dag i fremtiden. Vi gleder oss til å lansere Marcel Lelienhofs foto for deg i slutten av november. Du finner «produktet» i vår nettbutikk sammen med de andre symbolske gavene vi har.

www.utviklingsfondet.no/jul

Smånytt

Verv, få bok og bli klok

Verdensmagasinet X er Norges eneste uavhengige magasin med fokus på verden bortenfor Syden. Verdensmagasinet X vil gjerne ha flere abonnenter. Du kan nå få tilsendt en gratis bok hvis du verver nye abonnenter. Ved verving av to abonnenter kan du velge mellom titlene «Latin-Amerika på nye veier- Latin-Amerika-årboka 2006» og «Arena Afrika, kappløp om makt og ressurser – Fellesrådets Afrika-årbok 2009». Verver du tre nye abonnenter kan du velge mellom de helt ferske årbøkene fra Latin-Amerikagruppene og Fellesrådet for Afrika, «Gull og grønne skoger – norske interesser i Latin-Amerika» og «Bybevegelser: Urbanisering og urban kultur i Afrika»

Utviklingsfondet er en av fire eierorganisasjoner av Verdensmagasinet X. Medlemmer av Spire kan få vanlig abonnement til redusert pris. X og U-Nytt utfyller hverandre, og vi anbefaler våre lesere å tegne eget abonnement eller verve venner og kjente.

www.xmag.no

Søppelbil med ny dekor

Hvis du bor i Bodø eller resten av Salten, ta en ekstra kikk på søppelbilen neste gang den kjører forbi. Avfallsbyrået Iris Retura gjør ifølge egne nettsider «Mer enn å hente søpla!». Nå har de også valgt å støtte Utviklingsfondet, og søppelbilene har fått egne klistremerker med vår logo. Vi takker naturligvis for støtten!

Husk:... å melde adresseforandring hvis du flytter.

Hva har imponert og be

Fra kvinnekooperativ via etnisk harmoni til politiske resultater. Spør du Utviklingsfondets ansatte hva som har imponert dem i 2010, får du mange interessante svar.

Av Sigurd Jorde, informasjonsansvarlig

Det er enkelt å gi et overordnet svar på hva Utviklingsfondet er og hva vi gjør.* Kanskje gir organisasjonens ansatte og deres møte med samarbeidspartnere i landene vi jobber med et bedre bilde av hva Utviklingsfondet gjør. Selv om miljø- og utvikling går som en grønn tråd gjennom det vi gjør, kan arbeidet til enkelt personer og organisasjoner vi jobber sammen med gi et bredere bilde av hva vi gjør. Følg med på en liten rundtur blant kollegene på kontoret.

– Hva er det som har engasjert deg mest i år, Elin Ranum?

– Det er mye! Det som kanskje engasjerer meg mest akkurat nå er jobbing med kvinner i Nicaragua. Vi, det vil si Utviklingsfondet og Cipres, har samlet kvinner fra 5-6 kooperativ for å utvikle et prosjekt som skal gi kvinner på landsbygda mulighet til å få mer innflytelse over sine liv og styrke deres deltakelse i styrene til bondekooperativer.

Elin, som er programkoordinator med ansvar for Mellom-Amerika, sveiper raskt innom begreper som deltakende prosjektutvikling, organisering, teknisk opplæring, tilgang til dyrkningsteknikker, representasjon i styrene, bevisstgjøring av menn, kaffeproduksjon og matsikkerhet.

– Til tross for at vi kommer fra forskjellige kulturer så tenker vi mye likt. Når vi diskuterer utviklingsprosjekter med kvinner, så jobber vi oss fram til løsninger som vi alle tror kan bidra til å øke deres innflytelse, sier Elin Ranum.

Etnisk harmoni på Sri Lanka

Aina Grødhall vil trekke fram to ting som har imponert henne i år. Hun følger opp prosjekter på Sri Lanka, et land som er preget av borgerkrigen som tok slutt i 2009, men hvor folk også ønsker å se framover:

– 300 ungdommer som har blitt knyttet sammen av Operasjon Dagsverk-prosjektene fra 2003, møttes under en samling de kalte «Etnisk harmoni» i Trincomalee. En slik samling med muslimer, singalesere og tamiler var ikke mulig da borgerkrigen herjet på sitt verste, så dette er en milepæl, forteller Aina.

Men ikke alt handler om konflikten.

– Future in Our Hands arbeider i plantasjeområdet i innlandet av Sri Lanka, hvor folk har

**For ordens skyld og kort fortalt; Utviklingsfondet er en norsk miljø- og utviklingsorganisasjon som støtter prosjekter og organisasjoner i Afrika, Asia og Latin-Amerika og arbeider for politiske endringer for å skape en bedre verden.*

En jente gjeter kyr ved et større vannreservoar i Tigray. Det kollektive arbeidet som ligger bak dem

levd nærmest som i slaveri siden de ble ført dit fra India av britiske kolonister på 1800-tallet. En nylig avsluttet evaluering konkluderte med at prosjektet er relevant og viktig, og er et nybrottsarbeid i det å støtte tamilene i området til å organisere seg selv og ta tak i egne problemer, avslutter Aina.

Observatørstatus for bønder

Arbeid med politisk endring og med å skape bedre politiske rammevilkår for miljø- utvikling er en viktig del av Utviklingsfondets arbeid. Det kan være vanskelig å beskrive resultatene av politisk påvirkning, men Bell Batta Torheim har et konkret resultat hun er fornøyd med.

– Vi har fått innvilget observatørstatus for småbønder i den Internasjonale avtalen for plantesortsbeskyttelse (UPOV). Det finnes grovt sett to modeller for landbruksutvikling i verden; industrilandbruket og økologiske tilnærminger til matproduksjon. Mitt bidrag er å utfordre regelverket og de politiske prioriteringene som opprettholder og fremmer

industrilandbruket, en modell vi mener ikke er bærekraftig. Vi utfordrer for eksempel patent- og plantesortsbeskyttelse som favoriserer industrilandbruk framfor fattige småbønder.

– Det er en seier at vi har fått til observatørstatus i UPOV slik at småbønder selv kan gi sine perspektiver der beslutningene tas og fremme sitt krav om fritt å kunne bytte eller dele såfrø slik de har gjort i ti tusen år. Dette er avgjørende for å bevare og videreutvikle det plantegenetiske mangfoldet, avslutter Bell.

Erfaringer fra utveksling

Lene Bakker har vært fredskorpsdeltaker hos organisasjonen Rufa i Malawi: – Det som har gjort mest inntrykk på meg er å møte spennende personer som har fått til noe, ofte som entreprenører i lokalsamfunnet.

Lene, som nå er tilbake på kontoret i Oslo, trekker fram Nellie Gondwe som hun ble kjent med på en frømesse i Chikwawa.

– Nellie Gondwe er en stillfaren, men blid og morsom dame som har en finger med i det

Geistret oss?

Infrastrukturen har imponert flere av våre ansatte. Foto: Sigurd Jorde.

meste som foregår. Hun lærer bort nye dyrkningsmetoder til bønder i lokalsamfunnet og jobber med en støttegruppe for folk med hiv og aids. Slike personer gjør et sterkt inntrykk.

Kari Gardsjord Lio som jobber med Mellom-Amerika og Nepal har vært på freds-korpsutveksling i Nicaragua:

– Etter å ha jobbet ett år med kooperativbevegelsen Fecodesa i Nicaragua var det morsomt å besøke de noen måneder senere. Mye av arbeidet som ble startet da jeg var har fortsatt å rulle og gå etter at jeg har dradd hjem. Det er morsomt å se hvor fort arbeidet går framover!

Inntrykk fra Etiopia

I Etiopia har Utviklingsfondet et eget utekontor som følger prosjektene tett. Jon Erik Nygaard har ledet kontoret i ett spennende år som har vært preget av et parlamentsvalg i mai og økt statlig kontroll over organisasjonssektoren. Men hva har imponert Jon Erik?

– Takket være en flott innsats fra et tjuetalls partnere kan vi virkelig dokumentere at vi en-

drer hverdagen for noen tusen mennesker hvert år. Det er ikke noe stort tall i et land hvor flere millioner trenger hjelp. Men noe av det fine med Utviklingsfondet er at vi har en realistisk tilnærming til hva vi er i stand til å oppnå, skriver Jon Erik fra Addis Abeba. Han framhever også resultater på politisk plan når det gjelder klimaendringer og forholdene for pastoralister (kveg- og kamelnomader), selv om han er litt bekymret for den politiske situasjonen.

For styremedlemmene i Utviklingsfondet blir det ofte mye papirer på seine kveldsmøter. Tine Larsen er et av to styremedlemmer som fikk se prosjektene vi støtter i Etiopia.

– Jeg ble veldig imponert over at prosjektpartnerne ga et solid og faglig inntrykk. Det virker veldig velorganisert. Når man leser prosjektplanene på styremøter i Oslo får man ikke det samme inntrykket, og det er inspirerende å se at planene materialiserer seg i konkrete prosjekter som gjør en forskjell.

Dorthe Holm har besøkt en av Utviklingsfondets største samarbeidspartnere, Rest, i nordlige Etiopia:

– Jeg fikk være med Rest for å besøke en lokal komité som har laget demninger og vannreservoarer. Vi møtte en bonde som hadde fått lån til å kjøpe seg en vannpumpe slik at han kunne pumpe vann fra vannreservoaret og ut på jordene hvor han dyrket løk. Arbeidet på åkrene var nå blitt mye lettere, slik at hele familien kunne jobbe på åkrene. Selv kunne han bruke mer tid til arbeid utenfor gården, noe som ga familien bedre økonomi, forteller Dorthe Holm, som til daglig jobber med økonomi og regnskap. Hun reiste til Etiopia for å klargjøre regnskapene for revisjon.

Ikke en grønn flekk

Ikke alle inntrykk man får i felt er like positive. Waranoot Tungittiplakorn, nestleder i Utenlandsavdelingen, besøkte for første gang Zambia for å se et nytt prosjekt i Utviklingsfondet.

– Jeg ble ganske desperat da jeg ikke så en eneste grønn flekk med rundt husene til folk. Det var tørr jord over alt. Jeg er vant til å se gress, grønnsaker og urter rundt husene i Asia. Jeg så heller ingen oppsamling av vann, selv om det bare regner tungt i 2-3 måneder i året. Hvorfor samles det ikke opp vann? Mangler det tid? Eller penger? Kunnskap eller erfaring, spør Waranoot.

Hun fikk ingen klare svar på de store spørsmålene under turen. Men gjennom et nytt prosjekt Utviklingsfondet vil støtte fikk hun likevel noen positive eksempler på at folk tar grep. – Litt tilfeldig kom vi i prat med en bonde som hadde skapt en levevei ut av å ale opp fasaner og kalkuner for salg. Den første inntekten hadde han brukt til å investere i fuglebur og et nytt kjøkken. Vi må ta være på slike eksempler for å inspirere fattige folk og for å inspirere oss selv, avslutter Waranoot.

«Jeg er imponert over hvor flinke våre samarbeidspartnere er, hvor sterke de er og hvor mye de får til. Det er lite som skal til for å få til mye. Jeg ble veldig gira når jeg kom tilbake etter å ha besøkt prosjekter i Nepal.»

*Sunniva Aas-Hansen,
administrasjonskonsulent*

«Jeg er veldig glad for og imponert over mottakelsen til rapporten A Viable Food Future, fra regjeringer, organisasjoner og intellektuelle og bønder i mange land. Vi har delt ut mer enn 1500 rapporter på tre språk, og rapporten har blitt et viktig redskap for å fremme småskala landbruk som løsning på matkrisa.»

*Aksel Nærstad,
utviklingspolitisk seniorrådgiver*

«Organisasjonene i Mellom-Amerika imponerte meg. Etter en samling hvor vi diskuterte mobilisering og deltakelse fram mot de internasjonale klimaforhandlingene i Cancún i Mexico, tok en av deltakerne kontakt med myndighetene i Honduras og fikk deretter være med i den nasjonale delegasjonen til toppmøtet.»

*Elisa Gasperini,
programkonsulent*

«Myndighetene i Nepal valgte et seminar arrangert av Utviklingsfondet og LiBird til å offentliggjøre sin egen nasjonale handlingsplan for klimatilpasning (NAPA). Etter dette seminaret har LiBird blitt valgt som en viktig samarbeidsorganisasjon for gjennomføring av myndighetenes handlingsplaner. Det er en anerkjennelse som gjør meg stolt.»

*Gitte Motzfeldt,
programkoordinator for klima*

Brasil opplever en voldsom vekst i avlingene. Men mister de noe underveis?

Underet i Brasil slår sprekker

Økningen i Brasils landbruksproduksjon er imponerende. Det er også deres utvikling av nye plantesorter og dyrkingen på områder ingen trodde kunne brukes til matproduksjon. Men medaljen har en bakside.

Tekst og foto: Aksel Nærstad

Den gigantiske landbruksproduksjonen som har vokst fram på det enorme slettelandet Cerrado i det sentrale Brasil løpet av de siste 40 årene, blir nå brukt som et eksempel på hvordan framtidig produksjon av mat og biodrivstoff bør drives.

Eksplosjon i produksjonen

Få trodde for 40 år siden at det var mulig å dyrke mat i stort omfang i Cerrado. Men gjennom intens forskning fant en fram til hvordan jorda kunne bearbeides, blant annet med omfattende kalking, og nye frøsorter tilpasset området ble utviklet. Brasil har blitt verdens største eksportør av storfekjøtt og bioetanol, og verdens neste største eksportør av soyabønner og mais. Mesteparten av denne produksjonen kommer fra Cerrado. I tillegg er Brasil også verdens største eksportør av kaffe, juice og kylling. Fra 1996 til 2006 økte verdien av Brasils landbruksproduksjon med 365 prosent.

Gårdene på Cerrado er enorme. På en studietur i Brasil nylig sammen med representanter for Norsk Landbrukssamvirke og Norges Bondelag besøkte vi en gård på 54.000 dekar (54 km²), noe som tilsvarer ca 430 norske gjennomsnittsgårder. Den er langt fra de største.

Eierne av gården, Andre Maggi Group, er flere gårder i det samme området, til sammen på 1110 kvadratkilometer og i tillegg 990 kvadratkilometer med foreløpig uberørt område. Til sammenlikning er Norges samlede landbruksareal på 10.245 kvadratkilometer. Firmaet har 3700 ansatte. Produksjonen i Cerrado utgjør en stor del av Brasils enorme landbruksproduksjon. Og planene er fortsatt sterk vekst i produksjonen. Anslagene er en økning av soya-produksjonen med ca 43 prosent de neste ti årene, 37 prosent økning i maisproduksjonen, 68 prosent økning i bomullsproduksjonen og 127 prosent økning i produksjonen av bioetanol basert på sukker. Spørsmålet er om prisen i det lange løp er for stor for dette «underet».

Den «ukjente» skatteboksen

Cerrado omfatter et område på ca 2 millioner kvadratkilometer, omtrent seks ganger Norges areal. Inntrykket gjennom media er at dette området består av uproduktive grasområder, men det enorme slettelandet har et mangfold av skog, buskland og grasland, og er regnet som et av verdens sentra for biologisk mangfold.

Ifølge forskere og representanter for myndighetene i Brasil som vi snakket med, er Cerrado den savannen i verden med størst biologisk mangfold, med ca 5 prosent av verdens flora og fauna. 4400 av de ca 10.000 plantesortene som foreløpig er kartlagt på Cerrado finnes ikke andre steder i verden. Vi fikk høre at det bindes mer karbon per arealenhet her enn i regnskogen.

I løpet av de siste 40 årene har halvparten av Cerrado blitt omgjort til jordbruksland. Nå blir ca 20.000 nye kvadratkilometer omgjort til jordbruksland hvert år. Det er mer enn dobbelt

så mye som avskogingen i Amazonas.

Tempoet i avskogingen av regnskogen er drastisk redusert i løpet av få år. I 2004 var avskogingen på 28.000 kvadratkilometer, i 2009 var den redusert til 7000 kvadratkilometer, og anslagene for 2010 er 6000 kvadratkilometer, ifølge Brasils departement for strategisk planlegging. Representanter for myndighetene i Brasil som arbeider med å stoppe avskogingen var imidlertid meget pessimistiske når det gjaldt Cerrado. Det er få som bryr seg om den internasjonalt og mesteparten av området er i privat eie. Lovgivningen i Brasil for å stoppe ødeleggelsen av Cerrado er også for dårlig.

SOS for savannen

Forskere, miljøaktivister og myndigheter vi snakket med på vår studietur i Brasil, er bekymret for de langsiktige virkningene av jordbruks-eventyret i Cerrado. Konsekvensene av tapet av biologisk mangfold og frigjøringen av CO₂, er dessverre bare en del av det de bekymrer seg for.

De fleste store elvesystemene i Brasil har sitt utspring i Cerrado. Vil nedhoggingen av skogen og buskene føre til at vannkildene tørker ut slik en har sett mange andre steder når skogen forsvinner? Og hva vil bli de langsiktige virkningene for mennesker og miljø av store mengder med kunstgjødsel og sprøytemidler?

En rekke organisasjoner i Brasil har gått sammen for å redde det som er igjen av det opprinnelige Cerrado, og stanse at mer av den blir gjort om til områder for jordbruksproduksjon. Deres slagord er SOS – Save Our Savanna!

Både Aftenposten og Economist har utropt jordbruksutviklingen av Cerrado for et mirakel. Kanskje de også burde lytte til Brasils egne kritiske stemmer?

Spire ber Erik Solheim stoppe landran

Den 15. oktober avsluttet Spire sin underskriftskampanje mot landran ved å overlevere over 1000 underskrifter til Erik Solheim.

– Norsk klimapolitikk må ikke gå ut over verdens fattigste, sier Brita Brekke, politisk nestleder i Spire. Budskapet til ministeren var at norske myndigheter må gjøre det de kan for å stoppe ran av land i Sør.

Enormt store jordarealer blir omdisponert fra lokal matproduksjon til storskala industriproduksjon av biodrivstoff og mat til eksport. Flere internasjonale aktører har nå varslet om farene ved denne trenden som ofte kalles «landgrab» på engelsk, noe Spire oversetter med «landran».

– I 2009 hadde mer enn 40 millioner hektar land skiftet hender eller vært gjenstand for forhandlinger, hele 20 millioner av disse landovertakelsene fant sted i Afrika, sier Brita Brekke. – Spire mener landran opprettholder den urettferdige fordelingen av ressurser i verden: De som har lite fra før får enda mindre.

Landran var kampanjetema for Spire i 2010, og målet med kampanjen var å overbevise politikere om at investeringer i land er problematiske fordi det ofte går utover lokalbefolkningens

tilgang til livsviktige ressurser. Gjennom seminarer, debatter, stands, kronikker og ikke minst produksjon av en rapport om landran fra Mosambik og Tanzania har Spire markert seg på kartet og bidratt til å sette en aktuell sak på dagsorden.

Spire krever at Norge må stoppe import av råvarer fra ranet land, ta initiativ til internasjonalt samarbeid for å kontrollere investeringsav-

taler i jordbrukssektoren, og sørge for at norske investeringer aldri går på bekostning av folks matsikkerhet eller medbestemmelsesrett. Overleveringen av underskrifter til Erik Solheim markerte slutten på underskriftskampanjen.

Spires rapport «Land Investments or Land grab? A critical view from Tanzania and Mozambique» kan lastes ned fra nettsidene

www.spireorg.no

Grønt håp for mangfoldet etter naturtoppmøtet i Nagoya

De høye forventningene til det viktige Naturtoppmøtet i Nagoya har godt på vei blitt oppfylt, forteller Bell Batta Torheim som deltok på toppmøtet.

Da Naturtoppmøtet i Japan ble avsluttet på overtid på lørdag 30. oktober kom mange brikker på plass i det internasjonale samarbeidet om biologisk mangfold. – Den største suksessen var enighet om en juridisk bindende protokoll om tilgang til genressurser og rettferdig fordeling av utbytte, sier Bell Batta Torheim, rådgiver i Utviklingsfondet. Hun deltok på forhandlingene i Japan som representant for Forum for utvikling og miljø, sammen med representanter i Spire – Utviklingsfondets ungdomsorganisasjon.

Naturtoppmøtet, det vil si partsmøtet i FN-konvensjonen for biologisk mangfold (CBD), var en milepæl i Det internasjonale året for biologisk mangfold. I løpet av året har det kommet flere forskningsrapporter som har varslet om et hurtig og alvorlig tap av internasjonal mangfold verden over.

I Nagoya i oktober gjorde Miljø- og utviklingsminister Erik Solheim en viktig innsats i sluttspurten. Den nye protokollen man ble enige om bestemmer hvordan genressurser kan hentes fra et land til et annet, og hvordan

utbytte ved bruk av genressursene skal deles mellom landene. I forhandlingene stod fattige mot rike land ettersom mesteparten av verdens genressurser finnes i utviklingsland, mens industrilandene har teknologien og kapitalen til å utnytte dem kommersielt til for eksempel medisiner, kosmetikk eller matplanter.

– Norge har spilt en viktig rolle som brobygger og foregangsland under de seks årene forhandlingene om genressurser foregikk, sier Bell Batta Torheim. Vi fikk i 2009 et svært avansert nasjonalt lovverk som krever at importører av genressurser følger loven i landet de henter ressursene fra, og patentloven krever at opphavlandet for genetiske ressurser skal oppgis.

– Den store svakheten ved protokollen er at reglene for håndhevelse ikke er så sterke, men utviklingslandene fikk gjennomslag for at protokollen skal vurderes om fire år for å se om den er god nok, sier Batta Torheim.

Bell Batta Torheim fra Utviklingsfondet og Odilia Häussler Melbøe fra Spire i Nagoya. Foto: Hanna Bjørgås

I løpet av toppmøtet dukket det opp flere saker det er viktig å holde øye med i årene som kommer. Nagoya ble en milepæl for å sikre biologisk mangfold mot trusselen fra såkalt geo-engineering, en samlebetegnelse på teknologiske hurtigløsninger for å stanse klimændringene. Norge markerte seg i diskusjonene med å være tilhenger av moratorium, så lenge dette ikke inkluderer karbonlagring. Et annet tema som kom opp igjen var såkalte selvmordsfrø (enkelte forklart sterile såfrø), hvor Mexico forsøkte å oppheve et forbud som har blitt kjempet fram tidligere.

Livsviktig julegrøt

Omtrent 80 prosent av oss spiser grøt en eller annen gang i forbindelse med julehøytiden. Halvparten av den norske befolkningen spiser grøt på julaften. Bli det jul uten grøt?

Bli med på årets julekampanje! Grøt er mer enn mat, det er tradisjon og julestemning, og den symboliserer kanskje også mye av det julen står for, når det gjelder ettertanke og omsorg. Til og med nissen får grøt på julekvelden.

På Sri Lanka spiser de kiribath, i Malawi nsima, i Nepal khir og i Etiopia genfo.

Tenk deg en tom grøttallerken – ikke fordi grøten er spist opp, men fordi det ikke er alle som har nok å spise. Ikke en gang grøt.

Gjennom julekampanjen som kommer i posten før jul, kan du bidra til å «fylle tomme grøttallerkener». Da handler ikke julegaven fra deg om bare ett måltid – men mat hver dag i framtiden for noen som ikke har nok å spise. Bli med! For å skaffe flest mulig den maten de trenger, er vi avhengig av din støtte!

Slik kan du støtte Utviklingsfondets arbeid

UTVIKLINGSFONDET
SÅR HÅP

Internett: Du kan gi raskt, enkelt og sikkert på www.utviklingsfondet.no. Alt du trenger er et Visa- eller Mastercard-kort.

Fast giver: Avtalt beløp blir trukket automatisk den 15. hver måned med avtalegiro. Du bestemmer selv beløpets størrelse. Dette er billig for oss, og enkelt for deg.

Presanger: Vi kan sende gavekort pålydende den verdien du ønsker gaven skal ha. Vi utarbeider gjerne innbydelse eller informasjon og tilrettelegger for innbetaling av gaver.

Bøsseinnsamling: Vi kan utarbeide planer for bøsseinnsamling, eller du kan melde deg som bøssebærer.

Minnegaver: Du kan hedre minnet til en slektning eller venn med en gave til Utviklingsfondet i stedet for blomster. Pengene kan betales til konto 1254 20 17412 og merkes Minnegave.

Testamentariske gaver: Utviklingsfondet kan formidle juridisk bistand og er fritatt fra å betale arveavgift.

Bedriftsgave: Hvis din bedrift ønsker å støtte Utviklingsfondet og prosjektene våre, har vi flere mulige løsninger.

Adopsjon: Vi tilbyr egen ordning for prosjektadopsjon.

Alle givere som i løpet av et kalenderår støtter Utviklingsfondet med mellom 500 og 12.000 kroner, kan få skattefradrag. Beløpet du har gitt trekkes fra inntekten før skatten beregnes. Det betyr at du sparer 28 prosent av det beløpet du har gitt.

Personnummer: For at du skal få det fradraget du har rett til, må du være registrert i vårt giverregister med personnummer (11 siffer).

Ta kontakt: Send oss gjerne en e-post, eller ring 23 10 96 00. Vi har mer informasjon om Utviklingsfondet på våre nettsider www.utviklingsfondet.no. Du kan også melde det på vårt elektroniske månedlige nyhetsbrev.